

Abstrakt

Cílem této diplomové práce je zmapovat, jak se promítly rozsáhlé změny v irské společnosti do podoby moderního irského dramatu. Kdysi především rurální země svázaná náboženskými dogmaty a koloniální minulostí prošla ve druhé polovině dvacátého století výrazným vývojem, poznamenaným především slábnoucím vlivem katolické církve a rostoucí ekonomickou prosperitou. Ústřední problematikou irské kultury byla vždy snaha o definici všeobjímající národní identity. Tato snaha byla nejdříve na počátku dvacátého století podmíněna touhou odlišit se od Velké Británie a oprostít se od koloniální minulosti. Ve druhé polovině dvacátého století se však ideologický obraz národní identity (jehož validita byla beztak vždy přinejmenším sporná) začal stále více vzdalovat realitě. Úvod této práce bude věnován shrnutí změn, kterých doznala irská společnost v průběhu dvacátého století. Ze stručné charakterizace těchto změn by měla jasně vyplynout nutnost přeformulování hlavních znaků národní identity, kterou pocítovali irští umělci druhé poloviny dvacátého století. V centru zájmu této práce bude analýza tří divadelních her reprezentujících moderní irské drama – *Carthaginians* Franka McGuinnessa, *Dancing at Lughnasa* Briana Friela a *The Mai* z pera Mariny Carr.

Původní definice irské národní identity do značné míry stavěla na binární opozici dvou genderů: muže stavěla do aktivní role, zatímco ženy představovaly pasivní motivaci pro mužské hrdinství, případně metaforicky ztělesňovaly národ jako celek. Jedním z cílů této práce je osvětlit, jak se toto pojetí tradičních rolí změnilo. Pozornost bude věnována zobrazení žen a mužů v moderním dramatu v kontrastu s původním pojetím. Dalším cílem této práce je ukázat, jak si cestu na irská jeviště našly i postavy, jejichž předobrazy byly dlouho odsunuté na okraj společnosti – ženy a homosexuálové. Část této práce bude také věnována zmapování prostředí, v němž se dramata odehrávají, ve snaze ukázat, jak jsou osudy hlavních postav determinované vyhraněným vnímáním genderových rolí irskou společností a do jaké míry se z tohoto často značně omezeného pojetí postavy dokážou vymanit. Pozornost bude rovněž upřena k vzrůstajícímu významu těla samotného – irská identita byla vždy odvozována od duchovních pohnutek, tělo se všemi svými nedostatky vždy zůstávalo (i vzhledem ke značně puritánské církvi) v pozadí a často bylo předmětem tabuizování. V souvislosti s důrazem kladeným na tělesnost

bude také předmětem zájmu citlivá (zvláště pak v tradičně katolické zemi) problematika sexuality a narušení hegemonie heterosexuální sexuální orientace.

Klíčová slova: Brian Friel, Marina Carr, Frank McGuinness, *Dancing at Lughnasa*, *The Mai*, *Carthaginians*, moderní irské drama, gender, identita.